

Dissabte, 26 de febrer 2005, Aula Magna UB

Seminari 11

Mercantilització de l'educació. El cas de l'Acord General de Comercialització de Serveis (AGCS) i els seus impactes en els sistemes educatius.

Participen: Xavier Bonal (professor del Departament de Sociologia de la Universitat Autònoma de Barcelona) i Mike Waghorne (representant de la *Public Services International*)

Proposat per: ATTAC, Observatori del Deute, Educació-Infoespai i CEPC

Xavier Bonal

L'explicació es centra en un dels tres acords que componen la OMC: l'Acord General de Comercialització de Serveis (AGCS). Els tres acords que componen la OMC són: el GATT, el TRIPS i el GATS. El primer acord regula el comerç de mercaderies; el segon regula els temes vinculats amb la propietat intel·lectual i el tercer regula el sector de serveis, destacant, entre altres, la comercialització dels serveis educatius

L'objectiu concret de l'AGCS és liberalitzar tots els serveis proveïts pels estats, fent-los entrar a la lògica de comercialització mundial; únicament queden exclosos de comercialització els serveis que disposen de monopoli públic com és el cas de la defensa i els cossos de seguretat. Les quatre modalitats de negociació de serveis que existeixen dins l'AGCS són: 1) el subministrament transfronterenc, 2) El consum a l'estranger, 3) la presència comercial i 4) la presència individual.

Finalment es destaquen els efectes que està generant l'AGCS sobre l'educació i els que pot generar si segueix l'actual agenda de liberalització, destacant, entre altres: 1) creixement del sector privat, 2) augment de les desigualtats educatives, 3) pèrdua de control públic i dificultats de planificació educativa per part dels estats, 4) homogeneïtzació curricular i 5) desigualtats Nord- Sud i 6) fuga de cervells des dels països pobres cap als països rics.

Mike Waghorne

L'objectiu de la ponència és explicar tant l'estat actual de les negociacions en matèria de comercialització de serveis com els diferents grups de pressió existents tant en contra com a favor de l'increment de la liberalització educativa. S'ha de destacar la

complexitat de l'acord i el secretisme que envolta les negociacions. Fins al moment el nombre de demandes de liberalització en el sector educatiu és relativament baix, comparat amb altres sectors; la liberalització educativa s'ha centrat en les àrees d'educació superior, adults i "altres" (dins "altres" s'inclou per exemple l'avaluació educativa"). Si bé els compromisos que s'han pres fins a l'actualitat en matèria de liberalització de serveis no han afectat gaire la situació preexistent als diferents països de la OMC, el canvi més important és que s'ha establert un compromís irreversible en aquesta àrea, fet que fa crucial estar atents a la ronda de negociacions actuals on els països del nord intentaran convèncer als països del sud per augmentar la liberalització. Les futures negociacions de l'AGCS continuaran d'alguna de les tres maneres següents: 1) augmentar el número i l'àmbit dels compromisos fets; 2) eliminar limitacions existents als compromisos actuals i 3) blindar compromisos per a que siguin irreversibles.

La conclusió és que a més de l'avanç ideològic que suposen les negociacions en matèria educativa, s'ha de tenir en compte el perill que comporta l'increment de la liberalització de serveis educatius perifèrics com poden ser els serveis de càtering, manteniment, neteja i fins i tot biblioteques

Debat

El debat - d'una mitja hora de duració- es centra en preguntes del públic cap als dos ponents, estructurant-se en dos grans blocs: 1) quins són els efectes d'aquesta situació sobre el nostre país?, 2) quines són les possibles vies de resistència front la mercantilització de l'educació?